

Brussel, 2.7.2019
COM(2019) 287 final

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

**betreffende de uitvoering en de resultaten van het Pericles 2020-programma voor de
bescherming van de euro tegen valsemunterij in 2018**

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende de uitvoering en de resultaten van het Pericles 2020-programma voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij in 2018

1. Algemeen

Het Pericles 2020-programma (hierna "het programma" genoemd) is een programma voor uitwisseling, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij. Het vervangt het Pericles-programma, dat in 2001 werd ingesteld en over de periode 2002-2013 liep. Het programma is ingesteld bij **Verordening (EU) nr. 331/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014¹. De toepassing ervan werd uitgebreid tot de niet-deelnemende lidstaten bij Verordening (EU) 2015/768 van de Raad van 11 mei 2015²**. Volgens Verordening (EU) nr. 331/2014 loopt het programma tot en met 31 december 2020. Overeenkomstig artikel 13, lid 3, van deze verordening moet de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad jaarlijks informatie verstrekken over de resultaten van het programma. Met dit jaarlijkse verslag wordt voor het jaar 2018 aan die voorwaarde voldaan.

2. Jaarlijks werkprogramma 2018

a. Uitvoering van het jaarlijkse werkprogramma in 2018

Het jaarbudget voor de uitvoering van het programma was voor 2018 vastgesteld op 1 055 100 EUR en werd gefinancierd uit begrotingsonderdeel 01. 020400 van de algemene begroting 2018 van de Europese Unie. In totaal werd in 2018 een bedrag van 993 388,74 EUR vastgelegd. Het programma wordt uitgevoerd door middel van acties met cofinanciering (subsidies) van de bevoegde autoriteiten van de lidstaten en door middel van "acties van de Commissie" die rechtstreeks door de Commissie worden georganiseerd. In 2018 is 167 199,89 EUR van de begroting voor subsidies naar de begroting voor acties van de Commissie overgeschreven om de acties van de lidstaten aan te vullen.

De uitvoering van het programma getuigde van de vastberadenheid van de lidstaten om de euro tegen valsemunterij te beschermen. Dankzij overleg over de meerjarenstrategie op de bijeenkomsten van de Euro Counterfeiting Experts Group (ECEG) kon 94,15 % van het totale budget 2018 worden vastgelegd. In 2018 werden in totaal 11 projecten uit het programma gefinancierd³. Alles samen werden met succes 8 subsidies toegekend voor aanvragen die de bevoegde autoriteiten van de lidstaten hadden ingediend. Een daling ten opzichte van 10 subsidies in 2017. Voorts kregen 3 acties van de Commissie financiering, wat evenveel is als

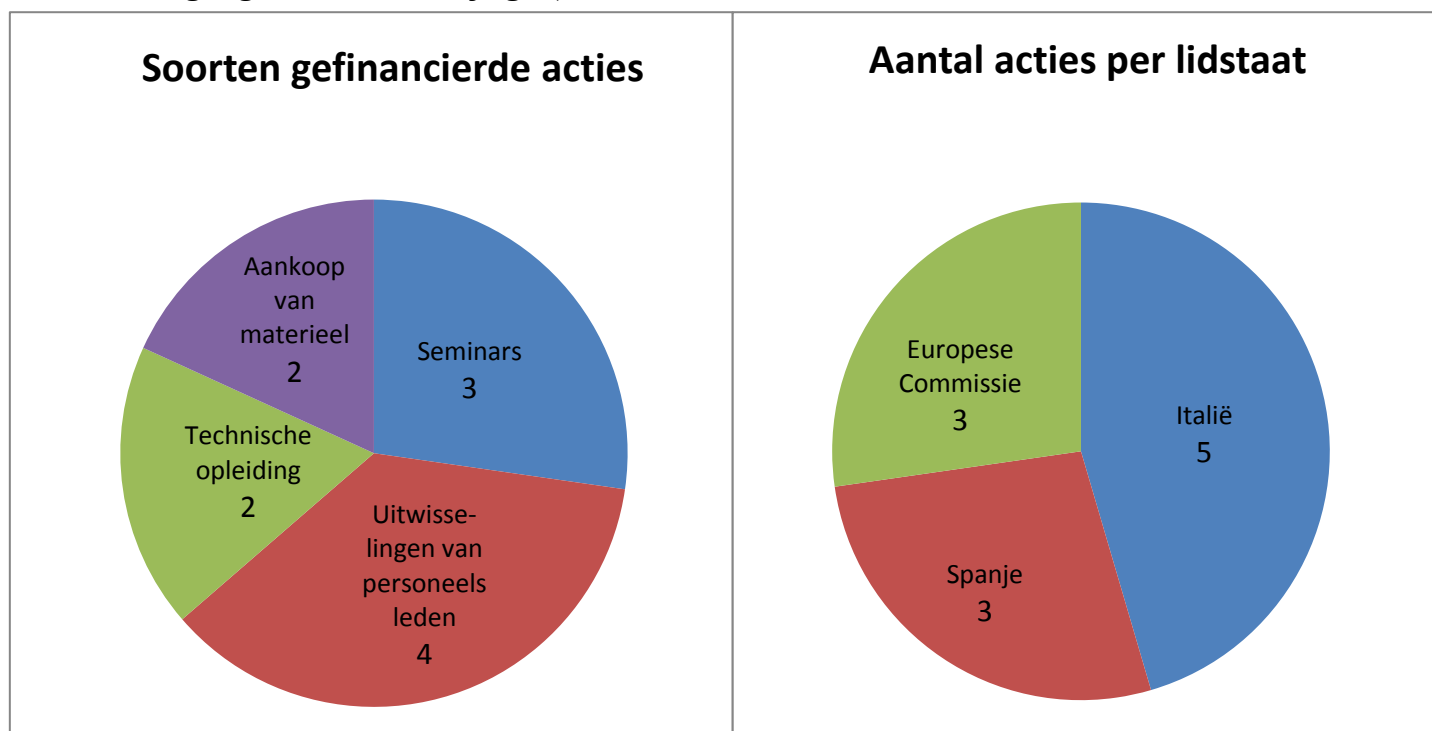
¹ Verordening (EU) nr. 331/2014 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een programma voor uitwisseling, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (het programma "Pericles 2020") (PB L 103 van 5.4.2014, blz. 1). Bij die verordening werden de Besluiten 2001/923/EG, 2006/75/EG en 2006/849/EG van de Raad ingetrokken.

² Verordening (EU) 2015/768 van de Raad van 11 mei 2015 waarbij de toepassing van Verordening (EU) nr. 331/2014 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een programma voor uitwisseling, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (het programma "Pericles 2020") wordt uitgebreid tot niet-deelnemende lidstaten (PB L 121 van 14.5.2015, blz. 1).

³ Voor een omvattend overzicht van de in 2018 vastgelegde Pericles-acties, zie bijlage I.

het jaar daarvoor. In 2018 werden 5 acties uitgevoerd, terwijl 6 acties nog (zullen) worden uitgevoerd in 2019 en daarna.

Figuur I en figuur II: Soorten gefinancierde acties en aantal acties per lidstaat (acties vastgelegd in 2018; zie bijlage I)⁴

In 2018 kwamen aanvragen voor het programma uit twee lidstaten: Italië en Spanje. Dat houdt verband met het feit dat de landen die het sterkst door eurovalsemunterij worden getroffen, ook vaker een beroep doen op middelen uit het Pericles-programma. Hun inspanningen versterken de bescherming van de euro, wat gunstig is voor alle andere lidstaten die deel uitmaken van de eurozone.

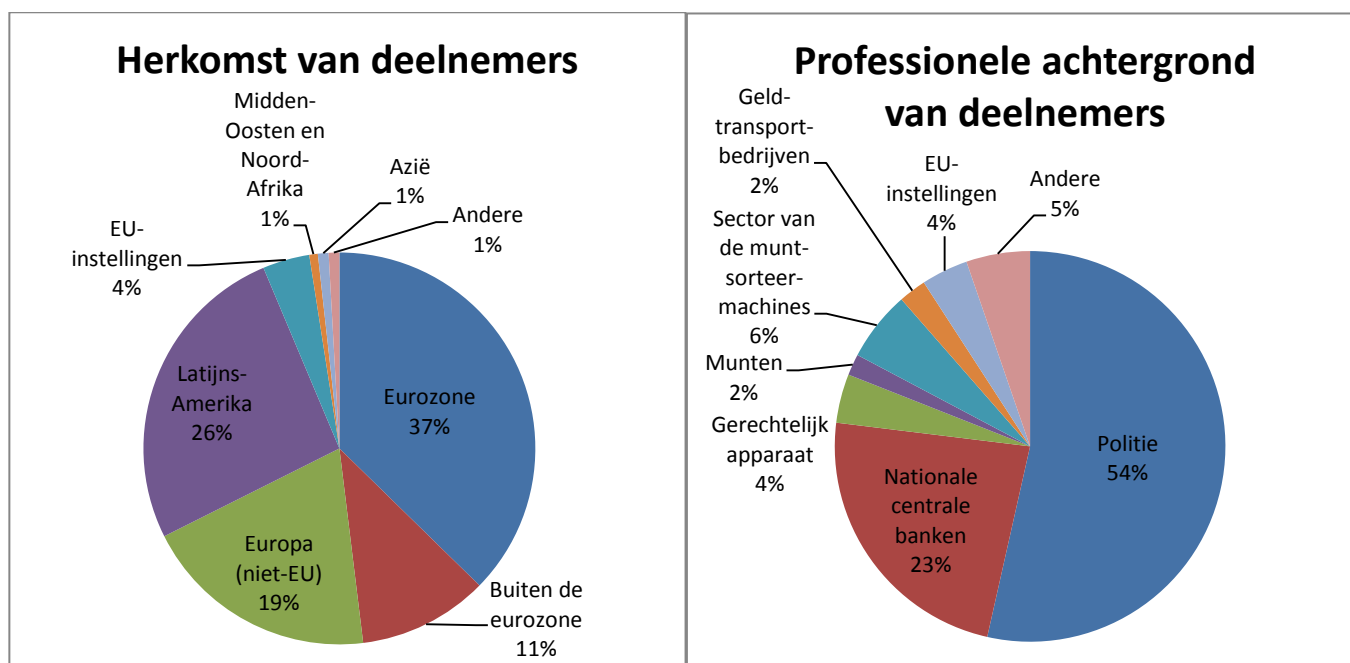
De acties waarvoor in 2018 vastleggingen plaatsvonden, kunnen als volgt worden uitgesplitst: 3 seminars/conferenties, 2 technische opleidingen, 4 uitwisselingen van personeelsleden en 2 aankopen van materieel. Opmerkelijk is het relatief grote aantal uitwisselingen van personeelsleden, een kosteneffectieve maatregel die gericht is op een relatief groot publiek, waardoor de uitwisseling van knowhow wordt vergemakkelijkt en de totstandbrenging van een homogeen kader voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij wordt bevorderd. Voorts bevestigt de uitvoering van nog eens 2 aankopen van materieel voor autoriteiten van derde landen het succes van de invoering van deze maatregel als een subsidiabele actie in het kader van het Pericles 2020-programma. De acties vinden zowel binnen als buiten de EU plaats⁵, afhankelijk van de specifieke behoeften om de euro tegen valsemunterij te beschermen. Het programma heeft zijn regionale aanpak al vanaf de aanvang geconsolideerd door ook bijzonder gevoelige regio's in de wereld te betrekken bij de uitvoering van acties. Het programma is specifiek gericht op Latijns-Amerika (2 acties georganiseerd door Spanje en 1 actie van de Commissie) en Zuidoost-Europa (4 acties georganiseerd door Italië).

⁴ Alle gegevens hebben betrekking op zowel de in 2018 uitgevoerde acties als acties die na 2018 (zullen) worden uitgevoerd.

⁵ Een aantal acties wordt ook nog in 2019 uitgevoerd.

De figuren III en IV geven een uitsplitsing naar herkomst en professionele achtergrond van de deelnemers aan het programma:

Figuur III en figuur IV: Herkomst en professionele achtergrond van deelnemers⁶ (acties vastgelegd in 2018; zie bijlage I)⁷

Naar raming 568 deskundigen namen deel aan acties waarvoor in 2018 vastleggingen plaatsvonden.

Wat herkomst betreft, kwamen de deelnemers uit 58 landen. Het merendeel van de deelnemers aan opleidingen (67 %) kwam uit Europa: 37 % uit lidstaten van de eurozone, 19 % uit Europese landen van buiten de EU en 11 % uit lidstaten die niet tot de eurozone behoren; 26 % van de deelnemers aan opleidingen kwam uit Latijns-Amerika, wat een aanzienlijke stijging is ten opzichte van het voorgaande jaar⁸. Tot slot kwam 1 % uit het Midden-Oosten en Noord-Afrika en 1 % uit Azië.

Wordt naar de professionele achtergrond van de deelnemers gekeken, dan blijkt 54 % van het totale deelnemersveld uit de politiediensten afkomstig. Die sterke vertegenwoordiging heeft te maken met het feit dat de politie zich bij de strijd tegen eurovalsemunterij in de frontlijn bevindt. Bij deze politiemensen gaat het om zowel rechercheurs als technici.

De andere categorieën deelnemers maken 46 % van het totaal uit, een daling ten opzichte van de 58 % in het voorgaande jaar. De aanzienlijke deelname van de centrale banken is vrijwel constant gebleven (23 %) en er is een blijvende deelname van leden van het gerechtelijk apparaat (4 %). Van bijzonder belang is dat munten (2 %), ministeries van financiën (1 %) en geldtransportbedrijven (2 %) deelnemen, waardoor de hele waaier van professionele achtergronden aan bod komt. Ten slotte zorgt de uitvoering van de actie van de Commissie

⁶ De categorie "overige" omvat onder meer Interpol, medewerkers van nationale ministeries en vertegenwoordigingen, en medewerkers van academische instellingen.

⁷ Alle gegevens hebben betrekking op zowel de in 2018 uitgevoerde acties als acties die na 2018 (zullen) worden uitgevoerd.

⁸ Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad betreffende de uitvoering en de resultaten van het Pericles 2020-programma voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij in 2017, COM/2018/581 final.

"second meeting of the Platform 1210" in het derde jaar op rij voor en groot aantal deelnemers uit de sector van de muntsorteermachines (6 %). Dit bevestigt dat de particuliere sector een belangrijke partij is in de strijd tegen valsemunterij.

Daardoor komen bij de uitvoering van het programma, zoals geëist in Verordening (EU) nr. 331/2014, de grensoverschrijdende en multidisciplinaire dimensies beter aan bod.

b. Overzicht van de acties in het kader van het jaarlijkse werkprogramma 2018

Een uitgebreid overzicht van de Pericles-acties in het kader van het jaarlijkse werkprogramma 2018 is te vinden in bijlage I. De volgende acties kunnen er worden uitgelicht:

Regionale internationale samenwerking in Zuidoost-Europa

Het programma is erin geslaagd om zijn sterke regionale internationale samenwerking in Zuidoost-Europa in 2018 te handhaven en verder te versterken. Een van de hoogtepunten van 2018 was de door het UCAMP georganiseerde conferentie "A community strategy to protect the euro in the Mediterranean Area" die in 2018 in Servië plaatsvond. Deze actie, waaraan zeven landen uit Zuidoost-Europa en Frankrijk hebben deelgenomen, is erin geslaagd een efficiënt netwerk van deskundigen te onderhouden in een van de meest gevoelige regio's voor de eurovalsemunterij. Naar aanleiding van deze actie zijn drie administratieve samenwerkingsovereenkomsten ter bescherming van de euromuntstukken ondertekend door de Europese Commissie en respectievelijk Servië, Montenegro en Kosovo (UNSCR 1244). Voorts heeft de Italiaanse UCIFM materieel aangekocht voor gebruik door in de bestrijding van valsemunterij gespecialiseerde autoriteiten bij de bescherming van de euro tegen valsemunterij en bij de opleiding van de politie en de nationale bank van Montenegro.

Regionale internationale samenwerking in Latijns-Amerika

Het programma is er ook in geslaagd om zijn sterke regionale internationale samenwerking in Latijns-Amerika te handhaven en verder te versterken:

- De Spaanse BIBE heeft in 2018 in Panama de "Training course on money counterfeiting for experts from Latin American countries" georganiseerd, waaraan de autoriteiten van 18 Latijns-Amerikaanse landen hebben deelgenomen en die was gericht op de bevordering van maatregelen ter bescherming van de euro tegen valsemunterij in Latijns-Amerikaanse landen die er potentieel gevoelig voor zijn. Deze actie ondersteunde de oprichting en de werking van nationale centrale bureaus voor valsemunterij in de deelnemende landen. Op basis van een eerdere opleiding volgens dezelfde opzet heeft Argentinië een dergelijk nationaal centraal bureau opgericht.
- De Spaanse BIBE heeft materieel aangekocht voor gebruik door specialisten op het gebied van de bestrijding van valsemunterij van het bovengenoemde pas opgerichte Argentijnse nationale centrale bureau om de euro te beschermen tegen valsemunterij.
- De Commissie zal in 2019 haar tweejaarlijkse "technische tactische opleiding" geven in Medellin, Colombia, die gericht is op de wetshandavings- en gerechtelijke autoriteiten van Colombia.

3. Uitvoering van acties in 2018 die waren vastgelegd onder vorige budgetten van het programma

In 2018 werden 10 acties uitgevoerd die waren vastgelegd onder vorige budgetten van het programma⁹. Voor 8 van die acties ging het initiatief uit van de bevoegde nationale autoriteiten van EU-lidstaten - namelijk Frankrijk, Spanje, Portugal, Roemenië, Oostenrijk, Kroatië en Italië - terwijl voor 2 andere acties het initiatief van de Commissie kwam. De acties bestonden uit 3 seminars, 1 technische opleiding, 4 uitwisselingen van personeelsleden, 1 aankoop van materieel en een studie. Er werd vooral gefocust op regio's en thema's in Zuidoost-Europa, China en Latijns-Amerika, alsook op het darknet en de echtheidscontrole van euromunten. De volgende acties kunnen er worden uitgelicht:

Regionale internationale samenwerking in Zuidoost-Europa

In 2018 werden verschillende Pericles 2020-acties uitgevoerd die gericht waren op het aanmoedigen en handhaven van een sterke samenwerking tussen de bevoegde nationale autoriteiten in Zuidoost-Europa. Deze bestonden uit uitwisselingen van personeelsleden die werden georganiseerd door respectievelijk de Roemeense en Italiaanse politie, waarbij de Roemeense politie samenwerking met landen in de Oostelijke Balkan en de Zwarte Zeeregio, waaronder Turkije, Moldavië en Oekraïne, tot stand bracht en in stand hield. De door de Kroatische Nationale Bank georganiseerde derde Balkannetwerkconferentie, waar deelnemers van nationale en handelsbanken uit de regio bijeenkwamen, ondersteunde bovendien de werking en informatie-uitwisseling van een systeem voor vroegtijdige waarschuwing tussen de betrokken landen.

Regionale internationale samenwerking in Latijns-Amerika

De versterking van de regionale internationale samenwerking in Latijns-Amerika kan ook worden benadrukt door te verwijzen naar de uitvoering van de Pericles 2020-acties in 2018. Aan de personeelsuitwisseling van de Portugese Policia Judiciaria hebben personeelsleden van de bevoegde Braziliaanse autoriteiten deelgenomen. De gediversifieerde aanpak van de Spaanse BIBE heeft geleid tot de uitvoering van een opleidingsconferentie, een uitwisseling van personeelsleden en een aankoop van materieel in de regio, waardoor een groot aantal Latijns-Amerikanen uit vele landen in de regio aan het project hebben kunnen deelnemen.

Internet/darknet: De conferentie "ICIT Darknet Investigation – Protection of the Euro"

Meerdere in 2018 uitgevoerde acties waren gericht op de dreiging die uitgaat van het internet/darknet bij de strijd tegen valsemunterij, waarbij de nadruk lag op de doeltreffendheid van onderzoekstechnieken en de behoefte aan een gecoördineerde respons op de dreiging. Met name de conferentie "ICIT Darknet Investigation - Protection of the Euro", waar gerechts- en politiedeskundigen op dit gebied uit 19 landen bijeenkwamen, was volledig aan dit onderwerp gewijd. Tijdens de conferentie werden verschillende aanbevelingen gedaan, zoals de noodzaak om een netwerk van regionale deskundigen voor Darknet-onderzoeken op te zetten en om een handboek met beste praktijken voor wetshandhaving op te stellen.

⁹Voor een omvattend overzicht van Pericles-acties die onder vorige budgetten van het Pericles 2020-programma zijn vastgelegd, maar in 2018 werden uitgevoerd, zie bijlage II.

4. Conclusie en verdere maatregelen

Het Pericles 2020-programma blijft een belangrijk en efficiënt instrument in de strijd tegen valsemunterij. Het programma biedt een basis om studies te ondersteunen, samenwerking in stand te houden en uit te breiden, en goede praktijken uit te wisselen tussen alle spelers die bij de strijd tegen eurovalsemunterij zijn betrokken.

De Commissie verspreidt voortdurend de resultaten van de in het kader van het programma ondersteunde acties onder de deskundigen van de Euro Counterfeiting Experts Group (ECEG). In 2018 vonden drie ECEG-bijeenkomsten plaats. Het programma sluit goed aan op en is complementair met andere relevante programma's en acties op Unieniveau, omdat het uitsluitend inzet en gericht is op het voorkomen en bestrijden van een specifieke vorm van georganiseerde misdaad: eurovalsemunterij. Dit geldt voor het **Bureau voor de uitwisseling van informatie over technische bijstand (TAIEX)**, dat het meest wordt gebruikt ter ondersteuning van toetredingsonderhandelingen, en het instrument voor financiële steun voor politieke samenwerking, voorkoming en bestrijding van criminaliteit, en crisisbeheersing¹⁰, dat zich richt op criminaliteitspreventie en -bestrijding in het algemeen.

Rekening houdend met de aanbeveling om het programma na 2020 te verlengen en de bewezen effectiviteit ervan, zoals benadrukt in de tussentijdse evaluatie van het programma "Pericles 2020"¹¹, alsook met de positieve steun van de belanghebbenden zoals de lidstaten, de ECB en Europol, heeft de Commissie als onderdeel van het volgende meerjarig financieel kader een voorstel goedgekeurd om het programma na 2020 voort te zetten als het Pericles IV-programma¹². De Raad heeft op 19 december 2018 een partiële algemene oriëntatie goedgekeurd. Uit de steun van de Raad blijkt de brede steun voor het voorstel van de Commissie inzake Pericles IV. In het Europees Parlement heeft de commissie LIBE op 4 februari 2019 unaniem haar standpunt over het voorstel van de Commissie inzake Pericles IV vastgesteld en haar steun uitgesproken voor de voortzetting van het programma.

Op basis van de uitkomsten van de uitvoering van het programma en de voortdurende analyse van opkomende dreigingen die in de ECEG worden besproken, zijn de volgende prioriteiten voor 2019 vastgesteld¹³:

- ondersteuning van activiteiten die inzetten op het versterken van samenwerking tussen de lidstaten die bijzonder worden getroffen door de productie en verspreiding van vals geld;

¹⁰ Verordening (EU) nr. 513/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 tot vaststelling, als onderdeel van het Fonds voor interne veiligheid, van het instrument voor financiële steun voor politieke samenwerking, voorkoming en bestrijding van criminaliteit, en crisisbeheer en tot intrekking van Besluit nr. 2007/125/JBZ van de Raad (PB L 150 van 20.5.2014, blz. 93).

¹¹ Op grond van artikel 13, lid 4, van Verordening (EU) nr. 331/2014 heeft een onafhankelijke contractant een tussentijdse evaluatie van het programma uitgevoerd. De Commissie heeft op 6 december 2017 mededeling COM(2017) 741 aan het Europees Parlement en de Raad over de resultaten van de tussentijdse evaluatie van het programma goedgekeurd, waarin zij de conclusie deelt dat het programma moet worden voortgezet tot het vanzelf afloopt in 2020, de voortzetting van het programma na 2020 steunt gezien zijn toegevoegde waarde voor de EU, zijn langetermijneffect en duurzaamheid, en zich aansluit bij de beoordeling van de evaluatie inzake de voortzetting van het programma als zelfstandig programma na 2020, Mededeling COM(2017) 741 final - Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement betreffende de tussentijdse evaluatie van het programma voor uitwisseling, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (programma "Pericles 2020"), 6 december 2017.

¹² Voorstel voor een VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot vaststelling van een programma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij voor de periode 2021-2027 (het "programma Pericles IV") COM/2018/369 final - 2018/0194 (COD) en Voorstel voor een VERORDENING VAN DE RAAD tot uitbreiding tot de niet-deelnemende lidstaten van de toepassing van Verordening (EU) nr. .../2018 tot vaststelling van een programma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij voor de periode 2021-2027 (het programma "Pericles IV") COM/2018/371 final - 2018/0219 (APP).

¹³ De prioriteiten van het programma voor 2019 zijn een onmisbaar onderdeel van het jaarlijkse werkprogramma, dat is gehecht aan besluit C(2019) 806 final van de Commissie van 2 februari 2019 betreffende de vaststelling van het werkprogramma 2019 van het Pericles 2020-programma.

- stimuleren van samenwerking met autoriteiten uit derde landen waarvoor er vermoedens of bewijzen bestaan van de productie van valse euro's;
- in stand houden van een doeltreffend kader voor de bescherming van de euro in Zuidoost-Europa;
- actuele ontwikkelingen: veiligheidskenmerken van euromunten, de uitvoering van Verordening (EU) nr. 1210/2010 betreffende de echtheidscontrole van euromunten en de behandeling van euromunten die ongeschikt zijn voor circulatie, de verspreiding van vervalsingen en hoogwaardige componenten op het internet, en de ondersteuning van de oprichting/versterking van nationale centrale bureaus.